

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rzemiośle.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Michała Wójcika.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Małgorzata Maria Bartyzel; (-) Jerzy Bielecki;
(-) Bogusław Bosak; (-) Teresa Ceglecka-Zielonka; (-) Aleksander Chłopek;
(-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Arkadiusz Czartoryski;
(-) Roman Czepe; (-) Edward Czesak; (-) Andrzej Mikołaj Dera; (-) Leszek Dobrzyński; (-) Jacek Falfus; (-) Karolina Gajewska; (-) Zbigniew Girzyński;
(-) Marian Tomasz Goliński; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Jerzy Gosiewski;
(-) Przemysław Edgar Gosiewski; (-) Artur Górski; (-) Tomasz Górski;
(-) Czesław Hoc; (-) Michał Jach; (-) Jarosław Jagiełło; (-) Grzegorz Janik;
(-) Krzysztof Jurgiel; (-) Karol Karski; (-) Beata Kempa; (-) Wiesław Kilian;
(-) Izabela Kloc; (-) Dariusz Antoni Kłeczek; (-) Sławomir Kłosowski;
(-) Robert Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Leonard Krasulski;
(-) Tomasz Latos; (-) Andrzej Liss; (-) Alojzy Lysko; (-) Marek Jerzy Łatas;
(-) Krzysztof Maciejewski; (-) Tadeusz Madziarczyk; (-) Ewa Malik;
(-) Mirosława Masłowska; (-) Jerzy Materna; (-) Marek Matuszewski;
(-) Kazimierz Matusznyi; (-) Beata Mazurek; (-) Antoni Mężydło;
(-) Kazimierz Moskal; (-) Aleksandra Natalli-Świat; (-) Maria Teresa Nowak;
(-) Halina Olendzka; (-) Dariusz Olszewski; (-) Stanisław Ożóg; (-) Anna Paluch;
(-) Bolesław Grzegorz Piecha; (-) Stanisław Pięta; (-) Adam Puza;
(-) Józef Rojek; (-) Giovanni Roman; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Monika Ryniak;
(-) Małgorzata Sadurska; (-) Dariusz Seliga; (-) Edward Siarka;
(-) Andrzej Sośnierz; (-) Jarosław Stawiarski; (-) Małgorzata Stryjska;
(-) Marek Surmacz; (-) Marek Suski; (-) Andrzej Szlachta; (-) Stanisław Szwed;
(-) Jan Szyszko; (-) Mieczysław Walkiewicz; (-) Andrzej Walkowiak;
(-) Waldemar Wiązowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Lucyna Wiśniewska;
(-) Elżbieta Witek; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Tadeusz Woźniak;
(-) Michał Wójcik; (-) Artur Zawisza; (-) Łukasz Zbonikowski;
(-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba; (-) Jarosław Żaczek.

USTAWA
z dnia r.
o zmianie ustawy o rzemiośle

Art. 1

W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz.U.02.112.979, zm.: Dz.U.03.137.1304) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Art. 1. Osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz.1807) mogą prowadzić tę działalność, z zachowaniem warunków określonych w niniejszej ustawie w zawodzie, odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła.

Art. 2. 1. Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 1, przez osobę fizyczną, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tej osoby i na jej rachunek, przy zatrudnieniu do 50 pracowników.

2. Rzemiosłem jest również zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez wspólników spółki cywilnej osób fizycznych, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tych wspólników i na ich rachunek, zatrudniających do 50 pracowników.

3. Rzemieślnikiem jest osoba prowadząca działalność gospodarczą, o której mowa w art. 1 i będąca członkiem jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

4. Do rzemiosła nie zalicza się działalności: handlowej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

5. Listę zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła ustala, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw pracy i polityki społecznej po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego.”.

2) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„ Minister właściwy do spraw edukacji narodowej, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich, w tym

wydawania duplikatów, a także sposób dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.”

b) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

” Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, a w szczególności elementy wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, elementy umowy o refundację i wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę, mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy na szkolenia.

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Osoby zatrudniające pracowników w celu przygotowania zawodowego w zawodach, odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła obowiązane są spełniać warunki określone odrębnymi przepisami oraz być członkami jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3.”

d) dodaje się ust. 6 w następującym brzmieniu:

” 6. Zasady odbywania przygotowania zawodowego osób dorosłych w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła określa minister właściwy do spraw pracy i polityki społecznej, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego.”

e) po ust. 6 dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Warunki określone w ust. 5 stosuje się odpowiednio do rzemieślników kierujących robotami budowlanymi w powierzonym zakresie, z wyłączeniem robót budowlanych przy obiektach zabytkowych, z tym zastrzeżeniem, że listę tych osób prowadzi izba rzemieślnicza właściwa ze względu na siedzibę rzemieślnika.

8. Osoby, o których mowa w ust. 7 podlegają obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w Art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów”;

3) w art. 4 w ust. 1 pkt. 3 otrzymuje brzmienie:

„3) korzystać z przewidzianych prawem instrumentów ekonomicznych, wspierających działalność pracodawców w zakresie realizacji zadań systemu edukacji zawodowej oraz tychże instrumentów, wspierających działalność przedsiębiorców w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.”

4) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a.1. Ustanawia się tytuł mistrza rzemiosła artystycznego w zakresie rzemiosł artystycznych, polegających na wytwarzaniu i odtwarzaniu przedmiotów o charakterze artystycznym lub zabytkowym, naprawie i konserwacji takich przedmiotów, naprawie i konserwacji zabytkowych obiektów budowlanych oraz świadczeniu usług związanych z artystycznym zdobieniem obiektów budowlanych, przy wykorzystaniu wszelkich rodzajów technologii.

2. Tytuł mistrza rzemiosła artystycznego może uzyskać rzemieślnik, który wykazał się umiejętnością wytwarzania i odtwarzania przedmiotów lub świadczenia usług, o których mowa w ust. 1.

3. Tytuł mistrza rzemiosła artystycznego nadaje minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego na wniosek prezesa Związku Rzemiosła Polskiego.”;

5) w Art. 7:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Członkami samorządu rzemiosła są osoby, które złożyły deklarację członkowską i zostały przyjęte do jednej z organizacji, o których mowa w ust. 3.

4b. Uczestnikami samorządu gospodarczego rzemiosła są osoby fizyczne, które rozpoczęły wykonywanie działalności gospodarczej w zawodzie objętym listą, o której mowa w art. 1 ust. 5.”.

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do zadań samorządu gospodarczego rzemiosła należy w szczególności:

- 1) ochrona praw i reprezentowanie interesów zrzeszonych członków wobec organów władzy i administracji publicznej, organów samorządu terytorialnego, związków zawodowych oraz innych organizacji i instytucji w kraju i za granicą
- 2) uczestniczenie w dialogu społecznym po stronie pracodawców,
- 3) uczestniczenie w realizacji zadań z zakresu edukacji w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki.
- 4) nadzór nad organizacją i przebiegiem procesu przygotowania zawodowego w rzemiośle,
- 5) uczestniczenie w realizacji innych zadań o charakterze publiczno-prawnym określonych w ustawach.
- 6) promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosła w kraju i za granicą,
- 7) upowszechnianie wśród członków zasad etyki zawodowej i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców.
- 8) udzielanie wszechstronnej pomocy rzemieślnikom i innym przedsiębiorcom zrzeszonym w organizacjach samorządu gospodarczego rzemiosła,
- 9) ochrona i wspieranie zanikających zawodów rzemieślniczych, w szczególności charakterze rękodzielniczym i artystycznym,
- 10) prowadzenie powszechnego rejestru zakładów szkolących
- 11) prowadzenie powszechnego rejestru umów zawieranych w celu nauki zawodu oraz w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy,

12) świadczenie usług informacyjnych, doradczych, szkoleniowych i finansowych na rzecz mikro i małych przedsiębiorców".

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

” 7. Za zgodą organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła jej członkami mogą być, na czas określony, także osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, niebędące rzemieślnikami.”.

6) w Art. 8 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 - 4 w brzmieniu:

„2. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wymienione w art. 7 ust. 3 są organizacjami pracodawców w rozumieniu ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. Nr 55, poz. 235, zm.: z 1996 r., Nr 34, poz. 148, z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i Nr 107, poz. 1127, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407).

3. Organizacje wymienione w art. 7 ust. 3 nie mogą podejmować działań zmierzających do ograniczenia praw pracowników do zrzeszania się w związki zawodowe oraz działań mających na celu sprawowanie kontroli nad związkami pracowników.

4. Organizacje wymienione w art. 7 ust. 3 uczestniczą, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w prowadzeniu rokowań zbiorowych, w zawieraniu układów zbiorowych pracy oraz innych porozumień w zakresie objętym ich zadaniami statutowymi.”;

7) art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podstawowym zadaniem cechu jest reprezentowanie interesów zrzeszonych rzemieślników wobec organów władzy i administracji publicznej szczebla gminnego i powiatowego oraz związków zawodowych, utrwalanie więzi środowiskowych poprzez prowadzenie na rzecz członków działalności społeczno-organizacyjnej, oświatowej i kulturalnej, propagowanie postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodowej.”;

8) w Art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

”2. Zadaniem spółdzielni rzemieślniczych jest w szczególności organizowanie działalności usługowej i wytwórczej członków, udzielanie pomocy członkom w wykonywaniu ich zadań oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej i społeczno-wychowawczej”.

9) Art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podstawowym zadaniem izb rzemieślniczych jest reprezentowanie interesów zrzeszonych organizacji oraz rzemieślników wobec organów władzy i administracji publicznej, organizacji pracodawców oraz innych organizacji i instytucji, powoływanie komisji egzaminacyjnych oraz przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych, a także udzielanie członkom pomocy instruktażowej i doradczej.”

10) w Art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Członkami Związku Rzemiosła Polskiego mogą być na zasadzie dobrowolności organizacje społeczne i inne osoby prawne, których cele i zadania statutowe są zbieżne z celami i zadaniami statutowymi tego Związku; tryb przyjmowania tych organizacji oraz ich prawa i obowiązki określa statut Związku Rzemiosła Polskiego.”;

11) w Art. 12 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Podstawowym zadaniem Związku jest reprezentowanie interesów rzemiosła w kraju i za granicą, uczestniczenie w dialogu społecznym po stronie pracodawców, uczestniczenie w realizacji zadań publicznych z zakresu oświaty i wychowania w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki, uczestniczenie w realizacji innych zadań publiczno-prawnych określonych w ustawach, a także rozwijanie działalności społeczno-zawodowej i gospodarczej rzemiosła oraz zapewnianie zrzeszonym organizacjom pomocy w realizacji zadań statutowych.”;

12) w Art. 14 dotychczasowe brzmienie oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Majątek organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, z własnej działalności i dochodów z majątków organizacji.

3. Organizacje, o których mowa w ust. 1 mogą prowadzić działalność gospodarczą na zasadach ogólnych. Dochód z działalności gospodarczej służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków organizacji.”;

13) art. 16 otrzymuje brzmienie: ” Cechy i izby rzemieślnicze mogą być tworzone w trybie inicjatyw założycielskich lub w drodze podziału lub łączenia istniejących organizacji pod warunkiem zapewnienia samodzielności finansowej.”.

14) w art. 17 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Podstawą utworzenia cechu w trybie łączenia są uchwały walnych zgromadzeń cechów podlegających łączeniu, powzięte w trybie określonym w statucie każdego z nich, z uwzględnieniem przekazania składników majątkowych oraz praw i zobowiązań na rzecz nowoutworzonego cechu

Art. 2

1. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stają się odpowiednio: Związek Rzemiosła

Polskiego konfederacją pracodawców, izby rzemieślnicze federacjami pracodawców, zaś cechy - związkami pracodawców.

2. Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, wymienionej w art. 7 ust. 3, zastępuje wpis określony w art. 9 ustawy o której mowa w art. 8 ust. 2 z tym zastrzeżeniem, że statuty tych organizacji powinny spełniać wymogi określone w art. 8 tejże ustawy.

3. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dostosują swoje statuty do zmian wynikających z niniejszej ustawy w terminie jednego roku od dnia jej wejścia w życie.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia

UZASADNIENIE

Ustawowa regulacja problematyki rzemiosła i jego organizacji sięga czasów przedwojennych, albowiem już dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z 23 października 1933 roku unormowano zasady działania organizacji samorządu rzemiosła, których działania miały i mają obecnie na celu umocnienie funkcjonowania rzemieślników na rynku. Powyższa regulacja, jak i kolejne ustawy ją zastępujące adresowane były podmiotowo (rzemieślnicy) i przedmiotowo (rzemiosło) do ściśle określonego środowiska. Ewidentne wyodrębnienie grupy społeczno-zawodowej rzemieślników oraz najstarsze w Polsce tradycje organizacyjne pozwoliły na aktywne uczestniczenie środowiska rzemieślniczego w kształtowaniu ustawodawstwa ich dotyczącego, niniejsza nowelizacja jest również inspirowana środowiskową dyskusją i oczekiwaniami rzemieślników.

Uwarunkowania historyczne oraz specyfika działalności rzemieślników i tworzonych przez nich organizacji spowodowały, iż pełniły one i pełnią obecnie funkcje organizacji samorządu zawodowego, gospodarczego i organizacji pracodawców. Ustawodawca dostrzegając powyższy, trojaki charakter organizacji rzemieślniczych i dekretował to – w zależności od aktualnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych kraju - jedynie fragmentarycznie; np. ustawa o rzemiośle w brzmieniu obowiązującym w okresie 1989 – 2001 wprost definiowała samorząd rzemiosła jako „związek pracodawców” i zakładała jego społeczno-zawodowy charakter. W roku 2001, ustawodawca zdefiniował system organizacyjny rzemiosła jako „samorząd gospodarczy”, pozostawiając mu zadania właściwe dla organizacji społeczno-zawodowe, a nadto przyznał mu pozycję strony pracodawców w dialogu społecznym.

Biorąc pod uwagę powyższe uregulowania prawne należy podkreślić, że trojake funkcje systemu samorządowego rzemiosła (samorząd gospodarczy, organizacja społeczno-zawodowa, związek pracodawców), pochodzące z różnych ustaw, wynikają z realnych potrzeb środowiska i odpowiadają w pełni jego oczekiwaniom. W konsekwencji, proponowane zmiany nie kreują dla organizacji rzemieślniczych nowego statusu prawnego, a jedynie porządkują regulacje prawne, zmierzając do zawarcia ich w jednym akcie prawnym.

Nowością merytoryczną jest propozycja wprowadzenia definicji podmiotowej rzemiosła (definicja rzemieślnika), opartej na założeniu, iż rzemieślnikiem jest osoba wykonująca działalność gospodarczą w obrębie listy zawodów rzemieślniczych i należąca do cechu lub izby rzemieślniczej na zasadzie dobrowolności. Zasady dobrowolnej przynależności nie narusza

reguła obowiązkowej przynależności do organizacji rzemieślniczej mistrza szkolącego uczniów (obecny art. 3 ust. 5) jak i proponowana reguła obowiązkowej przynależności do takiej organizacji rzemieślnika kierującego robotami budowlanymi w powierzonym zakresie z wyłączeniem robót budowlanych przy obiektach zabytkowych (proponowany zapis art. 3 ust. 7 – zmiana 2 d).

Materię noweli można zgrupować w pięciu blokach tematycznych: doprecyzowanie obowiązujących definicji prawnych dotyczących rzemiosła i troistego charakteru jego organizacji, wprowadzenie definicji rzemieślnika i ustalenie listy zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła dla potrzeb realizacji nauki zawodu i potwierdzania kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, uregulowanie zasad nauki zawodu osób dorosłych realizowanej w procesie pracy, uporządkowanie sposobu korzystania przez rzemieślników ze środków pomocy publicznej oraz z systemu uprawnień zawodowych przyznanych im przepisami prawa budowlanego, podkreślenie konieczności i objęcia szczególną ochroną i mecenatem Państwa dorobku kultury materialnej tworzonego przez rzemieślników (rzemiosła artystyczne i zanikające).

Zmiana pierwsza ma charakter porządkujący, a nadto kreuje definicję podmiotową rzemieślnika i precyzuje definicję przedmiotową rzemiosła poprzez wprowadzenie listy zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła, zmierzając w kierunku ustalenia listy zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła, w których izby rzemieślniczej powołują komisje egzaminacyjne i w których prowadzone jest przygotowanie zawodowe zarówno pracowników młodocianych, jak i osób dorosłych; podstawą ustalenia listy jest obowiązująca klasyfikacja zawodów dla potrzeb rynku pracy, obejmująca zawody nauczane w systemie szkolnym i pozaszkolnym. Ponadto - w wyniku zmiany brzmienia ust. 4 artykułu drugiego sankcjonuje się wykształcone w praktyce gospodarczej i organizacyjnej przenikanie się zawodów branży spożywczej pozostających w bliskim związku z gastronomią, z istoty zaś będących zawodami ewidentnie rzemieślniczymi (np. kucharz i kucharz małej gastronomii), poprzez wykreślenie z definicji negatywnej w art. 2 ust. 4 „gastronomii”.

Zmiana druga: lit. a) ma charakter porządkujący, lit. b) porządkuje kwestie refundacji z tytułu wyszkolenia uczniów, lit. c) sankcjonuje obowiązek przynależności do organizacji także osób nie będących rzemieślnikami, które zatrudniają pracowników młodocianych w celu przygotowania

zawodowego w zawodach ujętych w liście zawodów, odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła (proponowany zapis art. 3 ust. 5), lit. d) kreuje zasady szkolenia osób dorosłych oraz wprowadza regułę przynależności do cechu lub izby rzemieślniczej rzemieślników kierujących robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie; w ten sposób realizuje się na gruncie ustawy rzemieślniczej, uprawnienia i obowiązki rzemieślników korzystających z uprawnień do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym (powierzonym) zakresie, w tym zobowiązanie do członkostwa w organizacji rzemiosła oraz obowiązek wpisania się na listę w odpowiedniej izbie rzemieślniczej oraz zobowiązanie ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej w trybie art. 6 ust. 2 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów; obecnie rzemieślnicy posiadający dyplom mistrza w odpowiednim zawodzie budowlanym posiadają uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi w powierzonym zakresie (z wyłączeniem robót w obiektach zabytkowych), jednocześnie nie mając obowiązku zrzeszania się w odpowiedniej izbie budowlanej, powyższe uregulowanie jest niezbędne ze względu na wypełnienie luki, powstałej w związku z uchYLENIEM ust. 8 w art. 12 ustawy prawo budowlane, proponowane uregulowania są korzystne dla odbiorców usług, realizowanych przez rzemieślników w ramach kierowania robotami budowlanymi w powierzonym zakresie, podnoszą poziom ochrony interesu zarówno usługodawcy jak i wykonującego w/w roboty rzemieślnika, a także gwarantują szczególny nadzór organizacji rzemiosła nad tą grupą rzemieślników.

Zmiana trzecia ma charakter dostosowujący uprawnienia rzemieślników do zmienionych realiów ekonomiczno-finansowych, a także podkreśla znaczenie dla kultury narodowej rzemiosł artystycznych i zanikających i potrzebę ich ochrony oraz wsparcia ze strony Państwa.

Zmiana czwarta jest kontynuacją zagadnienia ochrony i mecenatu Państwa nad rzemiosłami artystycznymi.

Zmiana piąta w lit. a) i c) rozwija definicję podmiotową rzemieślnika (działalność w obrębie listy zawodów i dobrowolna przynależność organizacyjna) oraz wprowadza możliwość objęcia uregulowaniami ustawy o rzemiośle przedsiębiorców nie będących rzemieślnikami, w celu systemowej ochrony i reprezentacji interesów rzemiosła jako całości, umożliwia członkostwo w organizacjach - na czas określony oraz na zasadach określonych w statutach tych organizacji - osobom, nie spełniającym warunków ustalonych dla rzemieślników zmierzając w kierunku

ewolucyjnego wdrażania idei powszechnego samorządu gospodarczego, w lit. b) porządkuje się zadania samorządu gospodarczego rzemiosła.

Zmiana szósta oraz art. 2 proponowanej noweli sankcjonuje pracodawczy charakter organizacji rzemieślniczych i w sposób nie powodujący ujemnych skutków dla budżetu wprowadza te organizacje do systemu rejestracyjnego organizacji społecznych Krajowego Rejestru Sądowego.

Zmiany siódma, ósma, dziewiąta i jedenasta porządkują zadania poszczególnych samorządu gospodarczego rzemiosła, uwzględniając uprawnienia wynikające dla niego z odrębnych ustaw, o czym wspomniano we wstępie uzasadnienia.

Zmiana dziesiąta stanowi odpowiedź na formułowane od dłuższego czasu oczekiwania środowiska rzemieślniczego, a także organizacji społecznych, których statuty przewidują realizację zadań zbieżnych z celami samorządu gospodarczego i zawodowego rzemiosła na umożliwienie im zrzeszania się w Związku Rzemiosła Polskiego; zasady członkostwa tych organizacji określi statut Związku.

Zmiana dwunasta ma charakter porządkowy.

Zmiana trzynasta stanowi uzupełnienie ewidentnej luki w regulacjach ustawy (brak możliwości łączenia organizacji) i umożliwi ewoluowanie organizacyjne cechów i izb rzemieślniczych.

Zmiana czternasta jest konsekwencją zmiany dwunastej.

Projektowane uregulowania dotyczą statusu prawnego 27 zrzeszonych w Związku Rzemiosła Polskiego izb rzemieślniczych, oraz 483 cechów zrzeszonych w tych izbach. Powyższa struktura organizacyjna powstała wolą kilkuset tysięcy rzeszy polskich rzemieślników.

W efekcie wprowadzonych zmian zostanie zwiększona skuteczność działań organizacji, ukierunkowanych na wspomaganie mikro i małych przedsiębiorców w ich funkcjonowaniu w ramach gospodarki rynkowej, poprawi konkurencyjność tych podmiotów gospodarczych na rynkach krajowych i zagranicznych oraz pozwoli na lepsze wywiązanie się z pełnionej od wielu lat misji edukacyjnej. Doprecyzowanie uregulowań podmiotowych i przedmiotowych adresowanych do rzemieślników i ich organizacji usprawni ich relacje w kontaktach z organami władzy i samorządu terytorialnego, sądami i stronami dialogu społecznego.

Projektowana nowelizacja ustawy o rzemiośle nie wywołuje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa; można założyć, iż proces dostosowywania statutów organizacji rzemieślniczych do nowych uregulowań spowoduje przychody z tytułu wpisów sądowych i opłat ogłoszeniowych.

Warszawa, 19 lipca 2006 r.

BAS-WAEM-1706/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o
rzemiośle (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Wójcik) z prawem
Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, ze zmianami). Zmiana dotyczy m.in.: definicji legalnych rzemiosła i rzemieślnika; zasad przynależności do organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła; określenia organizacji samorządu jako organizacji pracodawców; zadań samorządu; uzyskiwania kwalifikacji zawodowych rzemieślnika; ustanowienia tytułu mistrza rzemiosła artystycznego.

Należy zwrócić uwagę na niespójność przepisu art. 1 pkt 1 projektu (w zakresie proponowanego brzmienia art. 2 ust. 3 ustawy o rzemiośle) z przepisami art. 7 ust. 4 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła tworzone są z inicjatywy członków na zasadzie dobrowolnej przynależności (art. 7 ust 4 ustawy), a rzemieślnik ma prawo zrzeszania się w tym organizacjach (art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy). Natomiast z art. 1 pkt 1 projektu wynika, że osoba niebędąca członkiem organizacji samorządu nie będzie rzemieślnikiem.

Art. 1 pkt 2 lit. b projektu przewiduje nowy art. 3 ust. 4b zmienianej ustawy, zawierający upoważnienie do wydania rozporządzenia w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom. Identyczną delegację ustawową zawiera art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, ze zmianami). Na tej podstawie zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. Nr 190, poz. 1951). Z punktu widzenia zasad legislacji proponowany przepis jest zbędny – nie wprowadza żadnych zmian w stanie prawa.

Art. 3 projektu stanowi, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Dołączone do projektu uzasadnienie nie zawiera – wymaganego przepisem art. 34 ust. 2 pkt 7 Regulaminu Sejmu – oświadczenia o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 19 lipca 2006 r.

BAS-WAEM-1707/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Michał Wójcik) jest projektem ustawy wykonującej
prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, ze zmianami). Zmiana dotyczy m.in.: definicji legalnych rzemiosła i rzemieślnika; zasad przynależności do organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła; określenia organizacji samorządu jako organizacji pracodawców; zadań samorządu; uzyskiwania kwalifikacji zawodowych rzemieślnika; ustanowienia tytułu mistrza rzemiosła artystycznego.

Należy zwrócić uwagę na niespójność przepisu art. 1 pkt 1 projektu (w zakresie proponowanego brzmienia art. 2 ust. 3 ustawy o rzemiośle) z przepisami art. 7 ust. 4 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła tworzone są z inicjatywy członków na zasadzie dobrowolnej przynależności (art. 7 ust. 4 ustawy), a rzemieślnik ma prawo zrzeszania się w tym organizacjach (art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy). Natomiast z art. 1 pkt 1 projektu wynika, że osoba niebędąca członkiem organizacji samorządu nie będzie rzemieślnikiem.

Art. 1 pkt 2 lit. b projektu przewiduje nowy art. 3 ust. 4b zmienianej ustawy, zawierający upoważnienie do wydania rozporządzenia w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom. Identyczną delegację ustawową zawiera art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, ze zmianami). Na tej podstawie zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 31 sierpnia 2004 r. w

sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom (Dz. U. Nr 190, poz. 1951). Z punktu widzenia zasad legislacji proponowany przepis jest zbędny – nie wprowadza żadnych zmian w stanie prawa.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rzemiośle **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

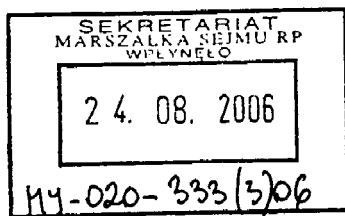
Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: projekt ustawy, rzemiosło, Unia Europejska

Warszawa; 24 sierpnia 2006 roku

Pan
Bronisław Komorowski
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

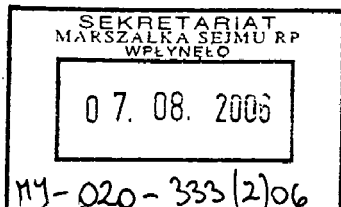
W związku z pismem Pana Marszałka wzywającym mnie do usunięcia błędu formalnego dotyczącego projektu ustawy nowelizującej ustawę o rzemiośle, uprzejmie informuję jako przedstawiciel wnioskodawców, że projekt nie pozostaje w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

Posel na Sejm RP
Michał Wójcik

PREZES
ZWIĄZKU RZEMIOSŁA POLSKIEGO
Jerzy Bartnik

Warszawa, sierpnia 2006r.

Szanowny Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku !

Związek Rzemiosła Polskiego z zadowoleniem i zainteresowaniem przyjął poselską inicjatywę zmiany ustawy o rzemiośle idącą w kierunku dostosowania rozwiązań systemowych do zmieniających się uwarunkowań społeczno – ekonomicznych w naszym kraju. Akceptując większość propozycji zawartych w przekazanym do zaopiniowania projekcie, jednocześnie sygnalizujemy po raz kolejny negatywny stosunek środowiska rzemieślniczego do zamiaru zlikwidowania uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania (oficjalne stanowisko w załączeniu).

Przedstawiając uwagi do projektu deklarujemy wolę udziału w dalszych pracach nad zmianami w ustawie o rzemiośle.

Z wyrazami szacunku

Jerzy BARTNIK

1. Związek Rzemiosła Polskiego proponuje zmiany o charakterze porządkowym w treści art. 1 i 2 projektu art. 1 ust. 1

Osoba fizyczna, wykonująca działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807) w zawodzie, odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła prowadzi tę działalność z zachowaniem warunków określonych w niniejszej ustawie.

art. 1 ust. 2

Listę zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła ustala, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw pracy i polityki społecznej, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego.

art. 1 ust. 3

Do rzemiosła nie zalicza się działalności handlowej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

2. Idea powierzona Związkowi Rzemiosła Polskiego nadzoru nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych znalazła w praktyce minionych lat pełne potwierdzenie. Dlatego Związek Rzemiosła, dążąc do stałego podnoszenia poziomu pracy komisji uznaje za celowe zwiększenie zakresu sprawowanego nadzoru przez kompetencję wyrażania zgody na powoływanie komisji egzaminacyjnych przez poszczególne izby rzemieślnicze. Pozwoli to na racjonalne organizowanie komisji i przeprowadzanie egzaminów we właściwych warunkach.

Proponuje się nadać art. 3 ust. 1, 3c, 4 i 6 następujące brzmienie:

art. 3 ust. 1 pkt. 1)

Dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej lub ponadgimnazjalnej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła (zmiana o charakterze porządkowym).

art. 3 ust. 3c

Nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych sprawuje Związek Rzemiosła Polskiego przez:

- 1) wyrażanie zgody na powołanie komisji egzaminacyjnej, po analizie zasadności merytorycznej i spełnieniu warunków organizacyjnych przez izbę rzemieślniczą,
- 2) przeprowadzanie, zgodnie z planem nadzoru, kontroli działalności komisji egzaminacyjnych,

- 3) rozpatrywanie nieuwzględnionych przez izbę rzemieślniczą skarg kandydatów dotyczących prawidłowości przeprowadzenia egzaminu,
- 4) analizowanie wyników egzaminów oraz formułowanie wniosków, w tym co do cofania zgody na działalność komisji egzaminacyjnej.

art. 3 ust. 4

Minister właściwy do spraw edukacji narodowej, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego określa, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminów czeladniczego i mistrzowskiego, sposób ich przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki wydawania oraz wzory świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego, w tym wydawania duplikatów, a także sposób dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

art. 3 ust. 6

Zasady odbywania przygotowania zawodowego i wynagradzania osób dorosłych w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła oraz pomocy udzielanej przez Państwo rzemieślnikom je zatrudniającym określa minister właściwy do spraw pracy i polityki społecznej, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego.

3. Propozycja zawarta w zmianie 3) projektu dot. brzmienia art. 4 ust. 1 pkt. 3 prowadzi do **ograniczenia zakresu instrumentów ekonomicznych** wspierających działalność pracodawców **wyłącznie** do problematyki zadań systemu edukacji zawodowej oraz ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego **odstępując** od „uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania oraz zwolnień i ulg podatkowych na zasadach powszechnie obowiązujących przedsiębiorców” (obecne brzmienie art. 4 ust. 1 pkt. 3).

Związek Rzemiosła Polskiego nie wyraża zgody na odstąpienie od zryczałtowanych (uproszczonych) form opodatkowania, czemu wielokrotnie dawał wyraz, zarówno w stanowisku oficjalnym, jak i w dyskusji społecznej.

Proponuje się następujące brzmienie **art. 4, ust. 1, pkt. 3:**

„korzystać z uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania oraz zwolnień i ulg podatkowych na zasadach powszechnie obowiązujących przedsiębiorców, a także z prawem przewidywanych instrumentów ekonomicznych, wspierających pracodawców w zakresie realizacji zadań systemu edukacji zawodowej oraz ochrony dóbr i dziedzictwa narodowego”.

4. Ad. pkt. 4) Projektu

Propozycja wprowadzenia art. 6a, ust. 1. dotycząca ustanowienia tytułu mistrza rzemiosła artystycznego zawiera określenie rzemiosł artystycznych odnoszące się wyłącznie do tworzenia przedmiotów lub ich konserwacji (także obiektów budowlanych) pomijając zupełnie usługi mające cechy artyzmu, ale pozbawione waloru trwałości, czego najlepszym przykładem jest zawód fryzjer, czy cukiernik. Zawody te polegają na wysokim kunszcie wykonawstwa, ale jego dowodem jest dzieło nietrwałe, ulotne, które pozostaje na fotografii i w pamięci. Byłoby niesprawiedliwe, aby tych rzemieślników pozbawić możliwości ubiegania się o wyróżnienie w postaci tytułu honorowego mistrza rzemiosł artystycznych.

Proponuje się brzmienie **art. 6a ust. 1** „Ustanawia się tytuł honorowy mistrza rzemiosła artystycznego, który może uzyskać rzemieślnik wykazujący się wysokim kunsztem wykonawstwa podczas świadczenia usług materialnych i niematerialnych zwłaszcza w wytwarzaniu, odtwarzaniu, konserwacji i naprawie przedmiotów i obiektów o charakterze artystycznym i zabytkowym.”

Art. 2

Tytuł mistrza rzemiosła artystycznego nadaje minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego na wniosek Prezesa Związku Rzemiosła Polskiego.

5. Ad. pkt. 5a)

Wg proponowanej wersji art. 4 ust. 4a również Związek Rzemiosła Polskiego mógłby zrzekać bezpośrednio rzemieślników, co nie jest ani zasadne, ani celowe. Proponuje się wersję art. 4 ust. 4a.:

„Członkami samorządu rzemiosła są osoby, które złożyły deklarację członkowską i zostały przyjęte do jednej z organizacji, o których mowa w ust. 3 pkt. 1 i pkt. 3.”

Proponuje się także, aby w ust. 4b zastąpić słowa „art. 1” słowami „art. 2”, gdyż w obecnej wersji projektu jest ewidentny błąd. Przyjęcie propozycji ZRP wyrażonej w niniejszym przekazie da zapis: „art. 1 ust. 2”.

6. Ad. pkt. 5b)

Proponuje się, aby ust. 5 pkt. 10 nadać brzmienie: „prowadzenie powszechnego rejestru rzemieślników zrzeszonych, w tym organizujących przygotowanie zawodowe”.

Ad. pkt. 14)

Proponuje się zwiększenie liczby członków założycieli cechu (i odpowiednio izby), co inicjatywie takiej nada cechy trwałości i zapewni nowej organizacji byt ekonomiczny.

Proponuje się, aby w art. 17 ust. 1 liczbę „10” zastąpić liczbą „30”, a w art. 18 liczbę „5” zastąpić liczbą „10”.